

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาผลของยาละลายน้ำดีที่มีฤทธิ์ทางหลอดเลือดดำ ต่อการเกิดลิ่มเลือดขึ้นใหม่ในห้องหัวใจเอเตรียมช้าๆ หลังหยุดยาด้านการแข็งตัวของเลือดชนิดรับประทานทางปาก ระยะ 48 ชั่วโมงแรก ในผู้ป่วยลิ่มหัวใจไม่ตรัลตีบก่อนรับการรักษาด้วยการใช้น้ำยาลดลิ่มเลือดผ่านผิวนัง

วิธีวิจัย: เป็นการทดลองทางคลินิกชนิดมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และมีการเลือกกลุ่มศึกษาลงกลุ่มโดยการสุ่ม

สถานที่ทำการวิจัย: โรงพยาบาลระดับตติยภูมิ

กลุ่มผู้ป่วยที่ศึกษา: เกณฑ์ในการคัดเข้าคือ ผู้ป่วยลิ่มหัวใจไม่ตรัลตีบที่มีอาการทางคลินิกทุกรายที่ได้รับการตรวจวินิจฉัยเครื่องสะท้อนความถี่สูงชนิดผ่านหน้าอก และทางหลอดอาหาร ก่อนจะได้รับการรักษาด้วยวิธีขยายอคลูนที่สองด้านเส้นเลือดดำที่ผิวนังบริเวณขาหนีบ และตรวจไม่พบลิ่มเลือดในห้องหัวใจเอเตรียมช้าๆ เกณฑ์ในการคัดออกคือผู้ป่วยที่มีข้อห้ามในการตรวจลิ่มสะท้อนความถี่สูงทางหลอดอาหาร มีข้อห้ามในการใช้ยาด้านการแข็งตัวของเลือด จากนั้นสุ่มเลือกสังกัดกลุ่มได้กลุ่มหนึ่งในสองกลุ่มคือ กลุ่มทดลองซึ่งได้รับยาปรินัยดทางหลอดเลือดดำเป็นระยะ 48 ชั่วโมง ก่อนวันกำหนดทำboldลูน หรือกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับยาละลายน้ำดี ฯ (หลังจากหยุดยา 4 วัน) แต่จะได้รับน้ำแร่และเกลือแร่ทดแทนหลอดเลือดดำในระยะ 6 ชั่วโมง ก่อนเข้าห้องสวนหัวใจ

สิ่งที่ใช้ในการทดลอง: เอปาริน ซึ่งเป็นสารละลายน้ำดีที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เป็นยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ ผลลัพธ์หลัก: การตรวจพบว่ามีลิ่มเลือดในห้องหัวใจเอเตรียมช้าก่อนทำการสวนหัวใจ ตรวจโดยใช้คัลลีนสะท้อนความถี่สูงผ่านทางหลอดอาหาร และลดอคติโดยปิดบังผู้ตรวจไม่ให้ทราบว่าผู้ป่วยรายใดได้เอปาริน นำผลมาพิจารณาโดยผู้วิจัยอีก 2 ท่าน โดยดูคุณระยะเวลา หากความเห็นแตกต่างกันจะใช้การตัดสินใจร่วมกัน เพื่อร่วมปรึกษาหาข้อสรุประหว่างผู้วิจัยทั้ง 3 ท่านเพื่อตัดสินอีกครั้ง

ผลการศึกษา: จากขนาดตัวอย่างที่กำหนดไว้ก่อนการศึกษา 234 ราย ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อครบ 60 และ 120 รายแรก ตามแผนการวิจัย แต่ผลมิ่งชี้ว่ายังไม่สามารถยุติการศึกษาได้ ต่อมาการนำผู้ป่วยเข้าศึกษาเป็นไปได้ช้า จึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อครบ 158 ราย ตามมติของคณะกรรมการกำกับติดตามการวิจัย พบว่า ในกลุ่มไม่ได้รับเอปาริน 78 คน เกิดลิ่มเลือด 11 คน คิดเป็น 14.1% ส่วนกลุ่มได้รับเอปารินนี้ ไม่มีรายใดเกิดลิ่มเลือด (ขนาดความแตกต่าง 14.1%; 95%CI: 6.4% ถึง 21.8%; p-value = 0.001)

ข้อสรุป: การให้ยาละลายน้ำดีที่มีฤทธิ์ทางหลอดเลือดดำหรือเอปารินในระยะ 48 ชั่วโมงแรก ในผู้ป่วยลิ่มหัวใจไม่ตรัลตีบก่อนรับการรักษาด้วยการใช้น้ำยาลดลิ่มเลือดผ่านผิวนังนั้น เป็นสิ่งจำเป็น